

SJÓVINNUBANKIN — JAVNAÐAR- FOKKURIN—TJÓÐVELDISFLOKKURIN

Einki er Erlendi Paturssyni ovboðið vit vita tað. Men vit hövdu ikki væntað, at hann var so ósmæðin, at hann hatti sær at nevna flokkanna stöðu til Sjóvinnubankan.

Eingin flokkur kann hava tikið veseligeri og frekari svikjaragreiðu yvir fyrri Föroyingum enn tjóðveldisflokkur-urjörði í Sjóvinnubankamálinum.

Sjóvinnubankin kom á húsangang. Tá vóru allir flokkar, eisini tjóðveldisflokkurin og javnaðarflokkurin, við at lata iðgið taka ábyrgd fyrri 2 milliónum, privatir teknaðu 200.000 kr., Föroya Fiskasöla og Tryggingarsambandið hvørt síni fleiri hundræð-túsdum, alt at hjálpa bankanum undan fálí.

Bankin var kortini við at fara um koll.

Lótu tingmen og ríkisstýrið hann fara nú, ruku lögtingsins 2 milliónir, tæy 200.000, ið fyrri stórsta partin vóru teknað av smámonnum, allur spari-peningurin og annað meiri.

Hvat sögdu tjóðveldismenn?

Lat bara fara, róptu teir skaðaförir.

Lat bara fara!

Hóast javnaðarmenn so sanniliga einki gott hövdu notið av sjóvinnubankamonnum, vildu teir ikki lata stöðu sína ávirka av tí, men handlaðu einans sambært tað, ið teir hildu gagn-aheldini og öllum teimum, sum ófor-skyld stöðu fyrri at missa allan spari-pening sín og meiri aftrat.

Teir vildu sjálfandi royna at hjálpa hesum monnum samstundis sum teir sum munandi lögtingsflokkur skyldu at royna at sleppa tinginum undan at tapa tær 2 milliónirnar.

Men teir vildu gera tað við skili. Tí hendi tað, at P. M. Dam flokks-ins vegna á Danatingi ella í samráð-ingum iðri í ministerium forðaði, at marshallmilliónirnar vórðu tiknar at koyra í Sjóvinnubankan, men fekk hann ístaðin iðgiðnum, at stáurin og nationalbankin lótu ta finasiering, ið sambandsmenn og fólkaflokksmenn við vinstraministerium í bakinum vildu nýta marshallmilliónirnar til.

Hetta var eitt bragd, eitt hitt størsta, ið nakar föroyskur fólkatingsmaður hevur úttit.

Nesadjarvt er tað av Erlendi Paturssyni at geva monnum lögir at koma aftur til svikastöðu tjóðveldismanna í Sjóvinnubankamálinum. Men frekari er tað av honum at kasta ta ósmæðin, at P. M. Dam hevði tryggjað sær Kampmanns hjálp til A. T. fyrri at ganga við til at hjálpa Sjóvinnubank-anum! Í ongari syftu í ongum föri undir viðgerðini av sjóvinnubanka-málinum var eitt einasta orð talað um at leggja A. T. upp í tað.

Men frá privatari síðu uppá veðhalds-men frá privatari síðu uppá veðhalds-tilsögn frá landstýrinum langt undan sjóvinnubankakrakkinum. — Tað er sannleikin.

So frekliga ósmæðisber Erlendur Paturssonur seg-

A. T. var ein hundræðspents ar-beiðara- og fiskimannafyrirtoka.

Erlendur Paturssonur situr við tí ívasama heiðuri nú henda fyrirtoka er farin, at hann var tan illasti, tan hatskasti figgindi, hin argasti andstöð-umaður og forfylgjari av henni og harav av einum tí stórsta gagnsmáli ar-beiðs- og fiskimanna, og hann for-fylgdi hesum ar-beiðs- og fiskimanna-virki, tí hann helt, at tað í síni sam-vinnulugu inn stilling yvir fyrri fyrirto-kum hjá ar-beiðarastattinum og samtaks-hugaðum monnum í Danmark ikki bar á loysingarborðið.

Aftur eitt dømi um, at hesin for-maður fiskimannafelagsins er sum úlvur í roði:

Hann letist at vera fiskimannafrem-herji, og verjari. Men so brátt, sum teir ikki fremja loysingarleik hansara, bitur hann teir á barkan.

Ein óstyligur sannleiki!

FJARSTÝRDIR.

Stuttligt at siggja, hvussu illa Erlendur Paturssonur er komin á holdum við sakligum argumentum móti javnaðarmonnum.

Lofnaður dregur hann harmonik-una við ósannidum um, at javnaðar-menn skulu vera fjarstýrdir og ikki kunna gera annað enn parlamentinir í Danmark boðgeva.

Hann eins og hvør einasti maður, ið er kunnugur við javnaðarpolitikkinn, veit, at eingin ósannid er stórri enn henda. Hvørki hann ella ein einasti Föroyingur veit eitt einasta dømi um, at hin föroyski javnaðarflokkurin hevur tikið aðra stöðu enn hana, ið hann heldur gagnar Föroyum og Föroying-um best.

Men javnaðarmenn eru solidariskir um allan heimin.

Har, sum áhugamál hjá slitmannafjöldini í Föroyum renna saman við áhugamál hjá slitmannafjöldini í t. d. Danmark, har standa teir föroysku og donsku javnaðarmenn solidariskir sum ein maður.

Og henda fylkingin er sterk. Ómeta-liga sterk, harra Erlendur Patursson-ur!

Men ver visur í, at so er kortini fö-royski javnaðarflokkurin borin og skor-in og í leikum royndur — tað dugir einki at koma við ósannidum og ill-um briksli um annað — at skuldi tað henti, at javnaðarmenn í Danmark ella aðra staðni av serligum grundum komu at taka aðra stöðu enn föroyski javn-aðarflokkurin skyldar at taka vegna fiskimannin og ar-beiðsmannin og aðr-ar veljarar sínar í Föroyum, so verður eisini föroyski javnaðarflokkurin her-eftir sum higartil at finna sum teir stinnastu talsmenn fyrri teirri föroysku interessuni, teirri stöðu, ið gagnar Föroyum best.

Fortalar seg og av- dúkar brotsverk síni.

Sum kunnugt hevur Erlendur Paturssonur verið sum villmaður ímóti, at föroysku ar-beiðsmenn og fiskimenn skulu leggja í fakfelagsfylking saman við teir 700.000 donsku ar-beiðararnar.

Hann hevur dømt hesa fylking og samgongu tí hæljar og nýtuleysa fyrri slitmannafjöldina í Föroyum.

Men nú seinasta týsdag kom hann í briksli sínum móti P. M. Dam í læknamálinum at viðganga, at tað var samgonga föroysku læknanna við donsku kammirátar sínar, sum gjörði teir so sterkar og óvinnuligar, Og róp-ar hann til Klakksvíkingar:

Hesa fylkingina hevur Dam skyldina fyrri!

Nú vita öll, at Dam hevur als einki haft at gera við samgongu donsku og föroysku læknanna.

Men föroysku ar-beiðararnir og fiskimennirnir, ið eru skilamenn, duga at stava og leggja saman, harra Erlendur Paturssonur.

Teir skilja, at er tað rætt at sam-gongan hevur gjørt föroysku læknar-nar so sterkar, vit tað ikki vera minni rætt, at teir föroysku fiskimennirnir og

ar-beiðararnir vilja vera óvinnuligir í eini samfylking við 700.000 donsku ar-beiðskammirátar sínar.

Og útrá hesari ásanan dugir fö-royska slitmannafjöldin heilt væl at fat-a, hvussu stórt brotsverkið hjá Erlend-i Paturssyni og tjóðveldismonnum er, tá ið teir fyrirlitsleyst og »kyniskt« royna at forkoma allari fakligari fyl-king millum donsku og föroysku sit-mannafjöldina.

VIT VISTU TAÐ.

Hann, ið kennir Erlend Patursson frá Íslandi og frá Danmark, veit, at Föroyar hava ongatið átt ein stórri fantast enn hann — tað skuldi so ver-ð Siggert sáli í Kirkjubø. Men teir eru ikki so langt frá monnum.

Og Erlends Paturssonar fanatisma hevur knýtt seg í eina loysingargirnd, ið er heilt óðrvísi og óðisligari enn loysingar- og kvettingarmanna-loysing undir krignum.

Alt, sum ikki tænar loysingini, hann-ar Erlendur.

Alt, sum hann fæst við, leggur hann soleiðis fyrri, at tað skal tæna loysing-ini.

Og sær hann, at tað tykist at leg-nast soleiðis, at kjarnan í málinum ikki ber á loysingarborðið, kvettir hann seg frá at hava meiri við tað at gera.

Tað gav at bita undir næstseinasta verkfalli fiskimanna.

Hann var sum eitt óløg í verkfalls-orrustun; at byrja við, so leingi hann kundi nýta verkfallið til ósingar móti donskum kammirátum og harvið — so helt hann — tæna loysingini.

Men so brátt, sum stöðan snúði sær hagar, at menn vóru komnir upp frá Samvirkende í Danmark við fullmakt at veita fiskimonnum tær neyðuga peningastuðul fyrri at vinna í lönstríð-num, vendi hann sær knappliga, stakk seg á hvørvið og undir lokinum — utt-an at spyrja fiskimenn — gjörði hann hin viðgiðna krýpsul- og svikjarsát-mála, ið trelabant fiskimennirnir fyrri 2 ár og tóð sigurin frá teimum, júst sum teir vóru við at hava hann í hendi.

Og av hesi svikjaragerð fylgdu so hini lagnutungu tapini:

Øll ogn fiskimannafelagsins rey, verkfallsrætturin varð avtíkin.

3 pst. skatturin á hvørt ólukudýr eins væl og á hin múgvandi.

OG HVÍ SVEIK ERLENDUR

fiskimannin við at ganga undir henda krýpsulssáttmálan, júst tá ið teir vóru við at fáa ta neyðugu hjálpina frá kammirátunum í Danmark?

HVI?

Svarið er hitt sama:

Hann offráði verkfallsigur fiski-manna, sveik teirra áhugamál, tí hann metti, at ein sigur við hjálp frá donsk-um kammirátum vildi ikki fremja loys-ingina.

Hetta liggur so klárt í ljósinum nú, at eingin, ikki ein einasti hugsandi maður er í iva um tað.

Sum han sveik í verkfallssamgong-uni, vil hann eisini koma at svikja í sjómarskmálinum, um hann ikki fær tað at tæna loysingarpolitikkinum.

Eingin ivast í hesum, so stóru loysingarfantastur er hann.

Allir sum kenna Erlends Paturssonar brøgd, vita, at hann í sjómarskmáli-num hevur tað hövuðsmál, at fáa tað lagt soleiðis, at tað verður at tæna loys-ingini. Hitt, um hann vinnur at ein-um positivum úrsliti fyrri útróðrar-mannin liggur í aðru syftu hjá honum.

At so er kom so týðiliga fram í 14. sept. nú seinasta týsdag.

Sum P. M. Dam so sterkt undirstrik-aði í talu síni á tingi, er tað ein höv-

uðstreytin fyrri at vinna fullar sömdir í sjómarskmálinum, at Föroyingar ikki fara í klovningar um hetta mál, men standa samdir, allir sum ein maður við einum föroyskum andliti út-eltir.

Erlendur Patursson veit hetta.

Men kortini leggur hann út til syn-dringar og roynir við öllum sáildum og listum at sáða klandur og spillu og kasta alt ilt, alla ilgitan eftir öðrum fokkum sum t. d. föroyska javnaðar-flokkinum, ið av fullum huga og haft-leysur vil ganga farandi leiðir fyrri at vinna fiskimonnum og landi okkara grunnar og mið kring strendur okk-ara aftur til óðals og ognar, uttan at teir missa meiri fyrri minni.

Javnaðarflokkurin hevur tikið av-gjörda og greiða stöðu í sjómarskmálinum.

Eingin Froyingur ivast í hesum.

Og eingin Föroyingur fær á nøkrum sinni grundir til at kasta Föroya javnaðarflokki, at hann í sjómarskmáli-num tók aðra stöðu enn heila og holla föroyska stöðu.

Neyðar Erlendur Patursson, ið veit hetta.

Tað er eyðsæð, at hann vildi givið almikið fyrri, at tað ikki skuldi vera so út honum er bara tað í huga at kunna gera allar hinir flokkarnar til andstöðuflokkar av viðkæni av sjó-markinum, so hann kann taka patent uppá og einsamallur ognar sær sjó-marskmálið til loysingarósing.

Vit vistu tað og vita tað, og allir Föroyingar megu gera sær greitt,

at Erlendur Patursson er ikki við í nøkrum máli longur, enn at hann er visur í, at tað tænar loysingini og ikki fremur samvinnuni við hin partin av ríkinum.

Sjómarskmálið, litið á orð okkara, verður einki undantak ella avvik í hesi hansara hövuðsstöðu.

LOYSINGIN OG IKKI SJÓMARK-
IÐ ER ALT HJÁ HONUM.

SILDAVEIDAN

26. august

Fame 403, Suðuroy 98, Havgásin 80 Fuglberg 32, Polarstjørnan 500, Keldan 64, Kyrjasteinur 375, Streym-oy 125, Högifossur 407, Aldubáran 187, Vesturvík 594, Marshall 129, Polaríarið 70, Sjólván 335, Beinis-vörð 429, Westward Hoo 176, Vest-manna 55, Pállsdrangur 195, Norð-lýsið 75, Norðfarið 14, Venus 464, Sonja Egholm 90, Nakkur 241, Saxa-berg 125, Gunhild 72, Vilhelmina 159 Kongshavn 231, Svinoy 334, Álaker 376, Skarvanes 149, Agnes Louise 212 Atlantsfarið 417, Henry Freeman 20, Lilie 364.

Á veg inn ella hava verið inni: Austerlitz 546, Vón 407, Höganes 316, Sørborg 140, Maseppa 295, Fö-royingur 406.

HÖV

Týsdagin í síðstu viku varð fyrsta byrðan innborin her í bygdini; hetta er 2 vikur seinni enn vanligt. Litið gras er á, so onkur væntar at koma í hoyneyð.

Nú taka fólk upp epli til dögurð. Tey eru hampiliga vaksin, men komu seint fyrri seg.

Torvið, ið skorið varð um hitu-sunnuna, stendur enn. Meginparturin var tó skorin og turrur longu undan hvítusunnu.

Nógur fiskur er turkaður her í summar.

Vágsgreindina raktu Hovbingar við; illa gekst at fáa motorin í gongd, so hann varð seinri til grindina enn Ternan, ið kom úr Vági. 161 hvalir komu til skiftingar.